

Op de koffie bij

Sint Jan de Doper biedt meer dan koperen koepels

Geen vakantie zonder kerkbezoek

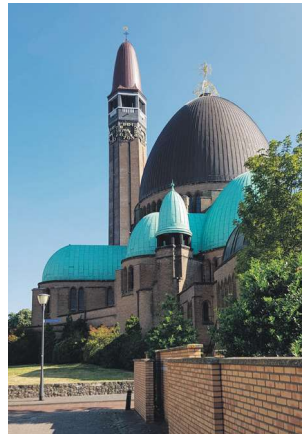
Nederlanders hebben de goede gewoonte om tijdens hun vakantie in het buitenland kerken te bezoeken. De meesten doen dat misschien vooral omdat het daar binnen lekker koel is. Maar een aantal van hen gaat naar binnen voor de prachtige kunstwerken en verhalen die ze daar aantreffen. Weer terug in eigen land lopen mensen ongemerkt de kerk voorbij. En dat terwijl ook Nederlandse kerken prachtige kunst, magistrale interieurs en boeiende verhalen herbergen.

De interesse voor kerkgebouwen en synagogen in Nederland wordt de laatste jaren sterk aangewakkerd door het project "Grootste Museum van Nederland". Een initiatief van het Museum Catharijneconvent in Utrecht. Op dit moment omvat dit museum 14 kerken en 2 synagogen, die zijn verspreid door heel Nederland.

Op 5 juli voegt de Waalwijkse Sint Jan de Doper zich als vijftiende kerk bij dit illustere gezelschap. Deze kerk is uniek voor Nederland vanwege zijn neo-Byzantijnse stijl.

Baken

De Sint Jan de Doper is één van de markantste gebouwen in onze gemeente. Met zijn 67 meter hoge kerktoren en 19 koperen koepels is het al vanaf 1925 een baken in De Langstraat. Eerst voor passanten zoals boerenkarren en T-Fordjes, die gebruik maakten van de oude Langstraatweg, van oudsher de verbinding tussen de toenmalige handelssteden 's-Hertogenbosch en Geertruidenberg. Later, vanaf 1969, is de Sint Jan een oriëntatiepunt voor snelverkeer over de A-59 (de Maasroute). De buitenkant is dus bij velen bekend, de binnenkant alleen bij de trouwe kerkbezoekers. Daar gaat verandering in komen

De 67 meter hoge toren van Sint Jan de Doper

Sint Jan de Doper en het GROOTSTE MUSEUM VAN NEDERLAND

In 2016 verscheen het monumentale boek "Kerkinterieurs in Nederland", waarin honderd beeldbepalende kerk-

interieurs worden belicht. Dit boek was een inspiratiebron om kerken in Nederland bekender en toegankelijker te maken voor het grote publiek. Over onze Sint Jan staat te lezen dat het één van de mooiste kerken van Nederland is. Terecht dus dat deze kerk deel gaat uitmaken van het exclusieve gezelschap van veertien kerken en twee synagogen dat samen het Grootste Museum van Nederland vormt. Vanaf 5 juli zet Sint Jan de Doper zijn deuren nog vaker open voor het publiek. Bezoekers krijgen dan via een (gratis) audiotour van 30 minuten informatie over alle wetenswaardigheden van dit Waalwijkse kroonjuweel. Het concept van het Grootste Museum van Nederland is bedacht door het Museum Catharijneconvent in Utrecht. De deelnemende kerken en synagogen blinken uit door hun bijzondere geschiedenis, architectuur en kunstwerken. Van idyllisch dorpskerkje op het platteland tot een indrukwekkende middeleeuwse basiliek midden in de stad. Van wereldberoemde glas-in-loodramen tot kleurrijke van dak tot vloer beschilderde interieurs. Hoofdpartner van het Grootste Museum van Nederland is de BankGiro Loterij. Het project wordt mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Mondriaan Fonds.

De Vrienden van de Sint Jan

Twee bestuursleden van de Stichting Vrienden van de Sint Jan waren gaarne bereid om ten behoeve van onze Wijkkrant een toelichting te geven op de toetreding van de kerk Sint Jan de Doper tot het Grootste Museum van Nederland. Allereerst is daar de onvermoeibare secretaris Max van Mierlo (82). In 2017 benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau voor zijn grote verdiensten voor de parochie Sint Jan de Doper en de Stichting Vrienden waarvoor hij zich onvermoeibaar heeft ingezet (en nog altijd doet) voor het behoud en open houden van de Sint Jan voor toekomstige generaties. Corné Dijkmans is binnen de stichting belast met de portefeuille "Communicatie en PR" en is met zijn 55 jaren de jongste bestuurder van de stichting Vrienden van de Sint Jan. Zoals het goede vrijwill-

ligers betaamt werken zij beiden niet voor geld, maar voor een volle afluat.

Één van de doelstellingen van de stichting is het onder de aandacht brengen van de religieuze, culturele en maatschappelijke waarden van de kerk. Er wordt daarom al vanaf 2019 en in goede samenwerking met de parochie, één keer per maand op zondagmiddag om half drie, een verrassende, gratis toegankelijke, muzikale uitvoering (o.a. Shakin Arrows en de Oosterhoutse Nachtegalen) of interessante lezing georganiseerd. Door het Coronavirus en de RIVM-voorschriften moesten deze activiteiten in maart worden stopgezet. Max en Corné hebben daar begrip voor maar vinden het wel jammer dat er even niets gebeurt. Max geeft aan dat met deze voor iedereen toegankelijke uitvoeringen de kerkdeuren wagenwijd openstaan voor het publiek. Het voegt een extra functie toe aan het kerkgebouw. Natuurlijk blijft de H. Mis de primaire functie. Maar daarna is er plaats voor afgeleide functies zoals concerten en lezingen. De Sint Jan moet zo een plek zijn waar mensen zich thuis voelen, waar veel te beleven is en waar mooie gesprekken kunnen ontstaan. Dat de Sint Jan behoort tot het selecte groepje dat onderdeel is van het Grootste Museum van Nederland doet Max en Corné veel deugd. Corné geeft aan dat je deze waardering van de Sint Jan kunt vergelijken met het toekennen van een Michelin-ster aan excellente restaurants. Alleen smullen de bezoekers in dit geval met de oogpillen en niet met de smaakpillen.

De voorbereidingen

Na twee maanden vertraging door het coronavirus en de RIVM-maatregelen gaat het toch gebeuren. De Sint Jan in Waalwijk is vanaf zondag 5 juli niet langer alleen een rooms-katholiek kerkgebouw, maar ook een museum. De voorbereidingen daarvoor zijn afgerond. Hoe Sint Jan de Doper de stap van kerk naar museum zet wordt ons door Max en Corné haarfijn uitgelegd. Samen met vele vrijwilligers hebben ze hard gewerkt om het "museum" op 5 juli a.s. te kunnen openen.

Corné memoreert dat de aansluiting bij het Grootste Museum van Nederland gepland was op 15 mei jl. Maar ook hier was het Coronavirus spelbreker. Per 1 juni werd door het kabinet de regeling voor o.a. musea versoepeld, waardoor per 1 juli 100 personen tegelijkertijd

Max van Mierlo en Corné Dijkmans staan klaar voor de audiotour

kunnen worden ontvangen. Natuurlijk met inachtneming van de voor musea voorgeschreven RIVM-maatregelen. De afgelopen weken is er door veel vrijwilligers gewerkt aan het inrichten van de informatiebalie en het installeren van de beacons en de audiotour. Een beacon is een heel simpel apparaatje dat signalen stuurt die door de app worden opgevangen. De ruime openstelling van de balie is mogelijk gemaakt door de geweldige inzet van maar liefst 60 vrijwilligers, die de afgelopen weken een korte opleiding hebben gehad tot gastvrouw en gastheer. Voldoende personen dus om de kerk vijf middagen per week open te kunnen houden.

Met trots melden Max en Corné dat Jetty Haan, ook van de Stichting Vrienden van de Sint Jan, er in is geslaagd om de kerk als museum onder de aandacht te brengen bij de scholen in Waalwijk. Samen met de basisscholen wordt een interessant programma ontwikkeld over de Sint Jan. Op jaarbasis zullen dan een paar honderd kinderen kennis maken met de schoonheid van deze kerk.

Audiotour

Voor de audiotour kunnen belangstellenden zich melden bij de Infobalie in de kerk die van woensdag tot en met zondag open is van 13.30 tot 16.30 uur. De balie is gelegen direct rechts naast de oostelijke ingang. De tour is verkrijgbaar in het Nederlands en het Engels en duurt 30 minuten waarin 10 hoogpunten worden toegelicht. Deze

zijn ook terug te vinden in de prachtige brochure met de naam "Ontdek de verborgen schatten van de Sint Jan". De tour neemt je mee door de hele kerk; je krijgt van alles te horen over de ontstaansgeschiedenis, het gebouw en de bijzonderheden. Afgelopen weken is de benodigde apparatuur voor de audiotour in de kerk geplaatst. Max benadrukt nogmaals dat de toegang tot de kerk en de audiotour gratis zijn. Uiteraard zullen tijdens de openingsuren alle corona-maatregelen strikt in acht worden genomen.

Overigens zijn ook andere (gratis) rondleidingen voor groepen het hele jaar door aan te vragen, ook buiten de openingstijden. Meer informatie op de site: www.vriendensintjanwaalwijk.nl/open-kerk.

Hebt U nog vragen of wilt U zich aanmelden als gastvrouw/-heer, gids of baliemedewerkster/-ter bel dan 06 29 3064 70 of mail naar info@vriendensintjanwaalwijk.nl.

Versterking centrumfunctie

De grote koepels en de slanke toren van de Sint Jan de Doper trekken al vanaf grote afstand de aandacht van iedere bezoeker aan het centrum van Waalwijk en de Langstraat. De koperen koepels en de minaret-achtige klokkentoren wekken niet alleen de bewondering, maar ook de nieuwsgierigheid van iedereen die het gezellige centrum bezoekt. En met recht! Want minstens zo imposant als het uiterlijk is het interieur van deze oosters aandoende grootste en mooiste neo-Byzantijnse kerk van Nederland. Met de viering van het 100-jarige bestaan van de Sint Jan in 2025 en het 800-jarige jubileum van het patronaat van Sint Jan de Doper in Waalwijk is dit een prachtig initiatief. Daarmee wordt de cultuurhistorische aantrekkingskracht van Waalwijk en de Langstraat versterkt. Zeker ook als tegen die tijd de nieuwbouw van het Nederlands Leder- en Schoenenmuseum zijn beslag heeft gekregen en de upgrading van het centrum is voltooid. Als alle partijen (gemeente, ondernemers, horeca, vastgoedeigenaren etc.) de handen ineen slaan wordt Waalwijk opnieuw HET centrum van de Langstraat: the place to be.

Aan het einde van het gesprek willen Max en Corné nog wel kwijt dat ze eigenlijk nog één wens hebben. Ze zouden graag ook de beklimming van de toren van de Sint Jan in de museum-filosofie willen betrekken. Ze houden zich nu al bezig met de vraag hoe ze de bezwaren van de trappen die te hoog, te smal en te gevaarlijk zouden zijn kunnen beantwoorden. Met deze opdracht stellen ze zichzelf weer een nieuw doel.